

**Додаток
до рішення міської ради
від 08 грудня 2023 року №1779**

**ПРОГРАМА
управління відходами на території
Чортківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки**

1. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління комунального господарства Чортківської міської ради
2.	Правове обґрунтування Програми	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про управління відходами», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про благоустрій населених пунктів», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», Постанова КМУ від 04.03.2004 року № 265 «Про затвердження Програми поводження з ТПВ»
3.	Розробник Програми	Управління комунального господарства Чортківської міської ради
4.	Головний розпорядник коштів	Управління комунального господарства Чортківської міської ради
5.	Відповідальний виконавець Програми	Управління комунального господарства міської ради
6.	Учасники Програми	Чортківський комбінат комунальних підприємств, Управління комунального господарства Чортківської міської ради
7.	Термін реалізації Програми	2024-2026 роки
8.	Джерела фінансування Програми	Кошти бюджету Чортківської міської територіальної громади
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, тис. грн.	7200,0

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Протягом останнього десятиріччя в Україні продовжується прогресуюче накопичення відходів, не є винятком і Чортківська міська територіальна громада. Заходи, які вживаються для запобігання утворенню відходів недостатні, що загрожує не тільки поглибленням екологічної кризи, а й загостренням соціально-економічної ситуації в цілому. Звідси – необхідність подальшого удосконалення і розвитку всієї правової, нормативно-методичної та економічної системи управління відходами, з урахуванням світового досвіду.

Побутові відходи – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.

Побутові відходи утворюються у процесі життєдіяльності людини і накопичуються у жилих будинках, соціально-культурних та побутових закладах, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах. Особливістю побутових є те, що вони є змішаними, тобто сумішшю компонентів. Поділ на окремі складові частини компонентів побутових відходів називається морфологічним складом. Змішування побутових відходів відбувається на стадії їх утворення, зберігання, перевезення та захоронення. Це призводить до утворення шкідливих хімічних сполук, що забруднюють атмосферне повітря та підземні води.

Проблеми у сфері управління відходами потребують невідкладного вирішення за умови фінансування заходів на місцевому та державному рівнях. Практичний досвід управління відходами європейських країн свідчить про те, що необхідно впроваджувати комплексну систему збирання та перероблення побутових відходів, яка забезпечує використання відходів як вторинної сировини згідно вимог екологічної безпеки. Це дозволить менше захоронювати відходи на сміттєзвалищах і полігонах та розвивати потужності з комплексної переробки відходів з використанням вторинних ресурсів, залучаючи їх у виробничий обіг.

Чортківська міська територіальна громада у сучасних умовах зіткнулася із труднощами, які стосуються управління відходів, основними з яких є:

- 1) зміна морфології побутових відходів зі збільшенням частки компонентів, які не піддаються процесам біологічного розкладання;
- 2) низька інноваційно-інвестиційна активність суб'єктів господарської діяльності у сфері управління відходами;
- 3) низький рівень участі мешканців у сфері управління відходами, що знижує рівень роздільного збору відходів;
- 4) недостатнє охоплення власників житлових будинків приватної забудови послугою на управління відходами;
- 5) попадання у контейнери для побутових відходів небезпечних та специфічних відходів.

Програма управління відходами на території Чортківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки (далі — Програма) — це комплекс взаємопов'язаних та узгоджених у часі заходів: організаційних, технологічних, технічних, ресурсозберігаючих, екологічних, санітарно-гігієнічних, фінансово-економічних, соціальних, інформаційних, освітніх, виховних, спрямованих на розв'язання проблем у сфері управління відходами; дії, спрямовані на запобігання утворенню побутових відходів, їх збирання, транспортування, зберігання, оброблення, перероблення, рециклінг, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

Програму розроблено з урахуванням основних законодавчих актів, що діють у сфері поводження з відходами в Україні та директив ЄС, які стосуються питань поводження з відходами у країнах Європи.

3. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, сортування, перевезення, оброблення, відновлення, видалення та захоронення побутових відходів і обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей; розширення і модернізації діючих потужностей щодо завдань із управління відходами; зменшення негативного впливу полігону по захороненню побутових відходів на навколишнє середовище. Програма спрямована на підвищення ресурсозбереження, створення умов щодо роздільного збирання з метою побутових відходів, збільшення ресурсо-сировинного потенціалу та зменшення обсягів утворення відходів.

4. ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Для досягнення мети Програми передбачається розв'язати такі основні завдання:

- 1) повторне використання деяких компонентів побутових відходів;
- 2) завершення процесу впровадження системи роздільного збирання побутових відходів за фракціями — скло-папір-пластик;
- 3) зменшення негативного впливу побутових відходів на довкілля і здоров'я населення;
- 4) організація збирання та вивезення побутових відходів з приватного сектору індивідуальним вивозом;
- 5) проведення робіт з рекультивації полігону побутових відходів;
- 6) ліквідація несанкціонованих звалищ на території Чортківської міської територіальної громади;
- 7) облаштування контейнерних майданчиків;
- 8) запровадження єдиної системи збору та утилізації небезпечних відходів;
- 9) написання/затвердження місцевого плану управління побутовими відходами;
- 10) запровадження роздільного збирання побутових відходів та

забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;

11) організація роботи пунктів/станцій роздільного збирання побутових відходів;

12) надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами.

Програма передбачає створення системи комплексного управління відходами, напрями діяльності та заходи якої зазначено у додатку 2 до Програми.

5. ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення реалізації заходів, передбачених Програмою, базується на основі чинного законодавства з залученням коштів бюджету Чортківської міської територіальної громади. Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1 до Програми.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання Програми дасть змогу:

- 1) покращити рівень культури у сфері поводження з відходами;
- 2) зменшити шкідливий вплив твердих побутових відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людини;
- 3) покращити якість обслуговування населення Чортківської міської територіальної громади у сфері поводження з побутовими відходами;
- 4) забезпечити впровадження роздільного збору твердих побутових відходів з метою використання ресурсоцінних компонентів та зменшення впливу небезпечних відходів на екологічний стан Чортківської міської територіальної громади;
- 5) зменшити обсяги захоронення побутових відходів;
- б) запровадити нові технології переробки, сортування відходів.

7. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Відповідальним виконавцем Програми Управління комунального господарства міської ради, яке вживає відповідних заходів, а саме:

- 1) У разі необхідності внесення змін до Програми готує проекти відповідних рішень та подає їх на погодження, схвалення та затвердження в установленому законом порядку;
- 2) Готує щорічні (проміжні) звіти про виконання Програми.

Секретар міської ради

Ярослав ДЗИНДРА

